

ГОДИШНО ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Седмично – 1 педагогически ситуации / Годишно – 36 педагогически ситуации

I. ОБЩИ ЦЕЛИ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ

Чрез образователното направление се извежда на преден план комплексната реализация на речевото развитие на детето от предучилищна възраст. Една от основните функции на обучението по това направление е задоволяването на потребността на детето от речева активност, което предизвиква положителни емоции и се превръща в стимул за изграждане на умения за комуникиране и общуване: готовност за директно и адекватно на речевата ситуация изразяване.

Образователното направление има за цел изграждане на нагласа у детето да слуша активно художествено произведение и да изразява отношението си към него и към постъпките на героите в него. Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.

Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Планирането на дейностите по образователното направление гарантира запознаване с националните ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на националната идентичност.

Необходимо е да се осигурят условия за стимулиране на детето към активност в процеса на говорене и слушане, като то: назовава предмети, признаци, действия и употребява думите в контекста на изречението; разбира смисъла на думите, които употребява; конструира различни видове изречения в ежедневната си реч; произнася правилно фонемите в българския език; проявява култура на речево общуване.

II. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЯДРА:

СВЪРЗАНА РЕЧ (1)

- Назовава пълното си собствено име и възрастта си
- Назовава имената на членовете на семейството си
- Разбира общоприети изрази
- Разбира и употребява стандартни думи, използвани в комуникацията (поздрави, извинения, благодарности)
- Назовава отделни характеристики на играчките, с които играе.

РЕЧНИК (2)

- Назовава имената на близки хора, приятели, играчки и предмети от близкото обкръжение.
- Произнася думите правилно.

ГРАМАТИЧЕСКИ ПРАВИЛНА РЕЧ (3)

- Образува правилно множествено число на думи и обратно.
- Използва кратки прости изречения.

ЗВУКОВА КУЛТУРА (4)

- Изговаря отчетливо думите в общия поток на речта

ВЪЗПРИЕМАНЕ НА ЛИТЕРАТУРНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ (5)

- Възприема кратки приказки.
- Назовава основните герои в литературно произведение.
- Разбира съдържанието на кратки литературни произведения.
- Различава в литературното произведение начало и край.

ПРЕСЪЗДАВАНЕ НА ЛИТЕРАТУРНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ (6)

- Наизустява според възможностите си цялостно или част от кратки стихчета и римушки.

седмица	Тема	Образователно ядро	Форма, методи, средства и похвати	Очаквани резултати знания, умения, отношения	Приложение	Забележка
1	„Хайде да се запознаем“ – Диалог Разбиране и активизиране на думи по темата „Аз съм в детската градина“	Свързана реч Речник	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, упражнение, игрови похвати Игрово упражнение: „Хайде да се запознаем“	<ul style="list-style-type: none"> Разбира и употребява стандартни изрази в комуникацията /поздрави, извинения, благодарности/. Назовава: собственото си име и възрастта си; имената на децата и персонала в групата. Разпознава, посочва и назовава изображения и предмети от интериора на групата. 	Картон №1	
2	Проследяване на постиженията на децата.					
3						
4	Активизиране на думи по темата „У дома“. „Работно момиче“ от В. Паспалева – възприемане и заучаване	Речник Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, показ, обяснение, игрови похвати, етюди, упражнения, повторения	<ul style="list-style-type: none"> Назовава имената на членовете на семейството си. Разпознава, посочва и назовава изображения на предмети от интериора у дома. Възприема и наизустява цялостно или част от литературно произведение. Изговаря отчетливо думите от текста. 	Картон №2	Примерна разработка
5	Култура на говора Правилно произношение на фонемите „Игра в детската градина“ от Лъчезар Станчев	Звукова култура Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Разказ на учителя, образец за изговаряне и действия, игрови похвати, игрови упражнения	<ul style="list-style-type: none"> Развива слуховото си внимание. Артикулира различни фонемни изолирани, в открити и закрити срички и думи. Възприема и разбира съдържанието на литературно произведение. Разпознава и назовава животни. 	Картон №4	Примерна разработка
6	„Кой в шумака шумоли“ – разговор Правилно произношение на фонемите /ж, ш, ч, р/	Свързана реч Грамматически правилна реч Звукова култура	Педагогическа ситуация Онагледяване, разказ на учителя, показ, образец, интонирание, упражнение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Разбира и отговаря на въпроси по картина. Разпознава, посочва и назовава изображения. Използва кратки прости изречения. Образува множествено число на думи и обратно. Упражнява отчетливо изговаряне на думите, в които има ж, ш, ч, р. 	Картон №6 Табло с картинки и римушки	

седмица	Тема	Образователно ядро	Форма, методи, средства и похвати	Очаквани резултати знания, умения, отношения	Приложение	Забележка
7	„Дядо и ряпа“ народна приказка – възприемане	Възприемане на литературно произведение	Онагледяване, разговор, обяснение, показ, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Възприема, разбира и съпреживява текста и илюстрацията на лит. произведение. Назовава героите. Участва в изиграване на приказката. 	Табло	
8	„Моята играчка“ – описание	Свързана реч	Педагогическа ситуация Представяне на играчка, разговор, образец на учителя, опорни въпроси, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Разбира и отговаря на въпроси, свързани с отделни характеристики на играчките. Описва играчка с помощта на опорни въпроси. Използва кратки прости изречения с пратил слворед. 	/кукла, кола, мече/	
9	„Чисти ръчички“ от Л. Станчев – възприемане и заучаване	Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване,разговор, образец, показ, обяснение, упражнение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Активно възприема и разбира съдържанието на литературно произведение. Наизустява според възможностите си цялостно или частично художествен текст. Изговаря отчетливо думи от текста. Посочва и назовава изображения на предмети по картина. 	Картон №10	
10	Разбиране и активизиране на думи /дом. животни и птици/	Речник Звукова култура	Педагогическа ситуация Онагледяване , разказ на учителя, разговор, изпълнение на подражателни действия, интонирание Игрови упражнения: „Познай по гласа“ и „Игра в детската градина“ от Л. Станчев	<ul style="list-style-type: none"> Разпознава, посочва и назовава изображения по картина. Назовава думи – действия. Упражнява отчетливо изговаряне на звукоподражания и думи. 	Картон №13	
11	„Домашен любимец“ – разговор Стих. „Моето коте“ от Стоян Чилингиров – възприемане и заучаване	Свързана реч Грамматически правилна реч Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разказ на учителя, разговор, образец, игрови похвати, музикална игра, упражнение	<ul style="list-style-type: none"> Отговаря на въпроси по картина. Използва прости изречения. Допълва изречения с подходяща дума. Възприема и наизустява цялостно или част от литературно произведение. 	Картон №15	Примерна разработка

седмица	Тема	Образователно ядро	Форма, методи, средства и похвати	Очаквани резултати знания, умения, отношения	Приложение	Забележка
12	Култура на говора	Звукова култура	Педагогическа ситуация Показ, образец, онагледяване, упражнение, повторение, игрови похвати, игра: „Ехо“	<ul style="list-style-type: none"> • Упражнява правилно речево дишане. • Артикулира звукове изолирано и в думи. • Повтаря и отчетливо изговаря думи /слогороговорки, стихчета, римушки/. 	Табло с картинки и римушки	
13	„Зимна радост“ от Ел. Багряна – възприемане и заучаване	Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Разговор, обяснение, показ, упражнение, повторение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> • Активно възприема и съпреживява съдържанието на текста. • Изпълнява текста с подходяща интонация и движения. 		
14	Култура на говора Правилно произношение на фонемите	Звукова култура	Педагогическа ситуация Онагледяване, образец, разговор, упражнение, игрови упражнения: „На разходка“, „Трион“, „Весело и тъжно“, „Сладко от малини“	<ul style="list-style-type: none"> • Слухово възприема и артикулира звукове изолирано, в звукосъчетания и думи. • Изпълнява различни упражнения за развиване на артикулационния апарат. 	Табло с картинки и римушки	
15	„Среща с Дядо Коледа“ от Ангелина Жекова – възприемане	Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, обяснение	<ul style="list-style-type: none"> • Активно възприема текста и илюстрацията на литературно произведение. • Назовава героите. • Участва в разговор по съдържанието и илюстрацията. • Разпознава, посочва и назовава изображения. 	Картон №17	
16	„Среща с Дядо Коледа“ от Ангелина Жекова – възприемане	Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, обяснение	<ul style="list-style-type: none"> • Активно възприема текста и илюстрацията на литературно произведение. • Назовава героите. • Участва в разговор по съдържанието и илюстрацията. • Разпознава, посочва и назовава изображения. 	Картон №17	

седмица	Тема	Образователно ядро	Форма, методи, средства и похвати	Очаквани резултати знания, умения, отношения	Приложение	Забележка
17	„Поздрав“, „Молба“, „Извинение“ – диалог	Свързана реч	Педагогическа ситуация Куклени етюди, показ, образец, упражнение, повторение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Участва в диалог. Възприема и упражнява етикетни речевни форми в конкретна ситуация. 		
18	Разбиране и акти-визиране на думи “Аз имам” от Кали-на Малина – въз-приемане	Речник Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разказ на учителя, разговор, обяснение, упражнение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Участва в разговор по картина. Назовава частите на човешкото тяло. Посочва и назовава изображения. Възприема активно литературно произведе-ние. Възпроизвежда с движения съдържанието на текста. 	Картон № 21	
19	„Врабче сиво“ от Стоян Дринов – възприемане и зауча-ване	Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, образец, обяснение, разговор, упражнение, повторение	<ul style="list-style-type: none"> Възприема и съпреживява художествен текст. Участва в разговор по съдържанието. Разбира значението на думи от текста. Наизустява според възможностите си ця-лостно или част от литературно произведе-ние. 	Картон № 24	
20	Разбиране и акти-визиране на думи /същ. имена и глаголи, свързани с лекарската професия/. „Болен Зайко“ от Веса Паспалева – възприемане и заучаване	Речник Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, обяснение, повторение, упражнение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Отговаря на въпроси по картина. Назовава съществителни имена и глаголи, свързани с лекарската професия. Активно възприема и съпреживява худо-жествен текст. Наизустява според възможностите си ця-лостно или част от литературно произведе-ние. 	Картон №25	
21	„Козлета и вълк“ – нар. приказка – възприемане	Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, обяснение	<ul style="list-style-type: none"> Възприема текста и илюстрацията. Съпреживява действията и постъпките на героите. Определя начало и край на приказка. Отговаря на въпроси по съдържанието. 	Табло	

седмица	Тема	Образователно ядро	Форма, методи, средства и похвати	Очаквани резултати знания, умения, отношения	Приложение	Забележка
22	„Козлета и вълк“ – нар. приказка – възприемане	Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, обяснение	<ul style="list-style-type: none"> • Възприема текста и илюстрацията. • Съпреживява действията и постъпките на героите. • Определя начало и край на приказка. • Отговаря на въпроси по съдържанието. 	Табло	
23	Превозни средства	Речник Грамматически правилна реч Свързана реч	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, обяснение, образец, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва и назовава изображения по картината. • Допълва изречения с подходяща дума. • Назовава отделни характеристики на играчки /превозни средства/. • Описва играчка с помощта на опорни въпроси. 	Картон №27	
24	Активизиране на думи /названия на пролетни цветя и качествени прилагателни имена/ Конструирание на прости изречения по нагледна основа	Речник Грамматически правилна реч	Педагогическа ситуация Куклен етюд, онагледяване, обяснение, образец	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава, посочва и назовава изображения по картината. • Използва прости изречения. • Допълва изречение с подходяща дума. • Назовава качествени прилагателни имена, означаващи цветове. • Отгатва гатанка. 	Картон №30	
25	„Мартенички“ от Дора Габе – възприемане и заучаване	Свързана реч Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разказ на учителя, разговор, игрови похвати, повторение, обяснение, упражнение	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава и назовава изображения на хора и предмети. • Възприема традиционни благопожелания за празника. • Активно възприема и съпреживява художествен текст. • Отговаря на въпроси по съдържанието на литературното произведение. • Разбира значението на думи от литературна творба. • Наизустява според възможностите си цялостно или част от литературно произведение. 	Картон№31	Примерна разработка

седмица	Тема	Образователно ядро	Форма, методи, средства и похвати	Очаквани резултати знания, умения, отношения	Приложение	Забележка
26	„Две очици“ от Стоян Чилигиров – възприемане и заучаване	Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Куклен етюд, разговор, обяснение, упражнение, повторение	<ul style="list-style-type: none"> • Възприема и разбира съдържанието на литературно произведение. • Отговаря на въпроси по текста. • Наизустява според възможностите си цялостно или част от лит. произведение. • Изговаря отчетливо думите от художествен текст. 		
27	Правилно произношение на фонемите /р, л/ Култура на говора	Звукова култура	Педагогическа ситуация Онагледяване, образец, артикулиране, упражнение, повторение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> • Слухово възприема и артикулира звукове /р, л/ изолирано и в думи. • Упражнява спазване на паузи, речево дишане, възклицателна интонация. • Изговаря правилно думите в стихчета, римушки, скоропоговорки. 	Табло с картинки и римушки	
28	„Разбиране и акти-визиране на думи по темите: „Щъркел дългокрак“ и „Пъс-три пеперуди“ Пеперуда“ от Ат. Душков – възприемане и заучаване	Речник Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, образец, упражнение, повторение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в разговор по картина. • Посочва и назовава изображения и думи-действия. • Възприема и наизустява според възможностите си цялостно или част от литературно произведение. • Разбира и изговаря правилно думите от художествен текст. 	Картон №36	
29	Прости изречения Единствено и множествено число Правилно изговаряне на думи	Граматически правилна реч Звукова култура	Педагогическа ситуация Онагледяване, образец, упражнение, повторение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> • Използва кратки прости изречения. • Допълва изречения с подходяща дума. • Образува множествено число на думи и обратно. • Правилно изговаря думи, в които има струпани съгласни /щ-шт, кр, тр, хв /. 	Табло с картинки и римушки Картон№36	
30	Прости изречения Единствено и множествено число Правилно изговаряне на думи	Граматически правилна реч Звукова култура	Педагогическа ситуация Онагледяване, образец, упражнение, повторение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> • Използва кратки прости изречения. • Допълва изречения с подходяща дума. • Образува мн. число на думи и обратно. • Правилно изговаря думи, в които има струпани съгласни /щ-шт, кр, тр, хв /. 	Табло с картинки и римушки Картон №36	

седмица	Тема	Образователно ядро	Форма, методи, средства и похвати	Очаквани резултати знания, умения, отношения	Приложение	Забележка
31	„Великденско яйце“ от Ангелина Жекова – възприемане и заучаване	Възприемане на литературно произведение Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Разговор, показ, обяснение, показ, упражнение, повторение	<ul style="list-style-type: none"> Активно възприема и съпреживява художествен текст. Отговаря на въпроси по съдържанието на литературно произведение. Разбира, активизира в речта си и правилно изговаря думи и изрази от текста. Наизустява според възможностите си цялостно или част от литературно произведение. 		
32	Разбиране и активизиране на думи по тема „Охлювче, дъжд вали“ Допълване на изречения с подходяща дума. Правилно изговаряне на думи	Речник Грамматически правилна реч Звукова култура	Педагогическа ситуация Онагледяване, обяснение, образец, упражнение, повторение, игрови похвати	<ul style="list-style-type: none"> Посочва и назовава изображения. Използва прости изречения. Образува множествено число на думи и обратно. Допълва изречение с подходяща дума. Изговаря правилно думи, в които има ю, я, жд, Дж. 	Картон №40 Табло с картинки и римушки	
33	„Дядовата питка“ – нар. приказка – възприемане	Възприемане на литературно произведение	Педагогическа ситуация Онагледяване, разговор, обяснение, разглеждане на илюстрация, инсценировка, моделиране	<ul style="list-style-type: none"> Възприема и разбира съдържанието на литературно произведение. Участва в разговор по съдържанието и илюстрацията. Назовава основните герои в литературно произведение. Различава в литературно произведение начало и край. 	Табло	Примерна разработка
34	„Дядовата питка“ – подготовка за игра – драматизация	Пресъздаване на литературно произведение	Педагогическа ситуация Разговор, обяснение, показ, упражнение, повторение, драматизация /учителят в роля на четец/	<ul style="list-style-type: none"> Наизустява според възможностите си цялостно или частично диалозите по роли. Пресъздава текст с характерна за ролята интонация и движения. 	Табло	
35	Проследяване на постиженията на децата.					
36						